

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK
JUTRA

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 2455
Izbija razen nedelje in praznikov vsak dan ob 11. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

„Obtožujem!“

Dva dogodka sta prinesla v težko, svinčeno evropsko vzdušje nekoliko vsaj navidezna, trenutnega olajšanja in ublažitve. Prvi dogodek je obojestranska izmenjava not med rajhovsko in belgijsko vlado. V rajhovski noti se berlinska vlada obvezuje, da ne bo kršila teritorialne nedotakljivosti Belgije, razen če bi Belgija sodelovala v oboroženem sporu, v katerem bi bila zapletena tudi Nemčija in če bi to sodelovanje Belgije privzelo obliko vojaških operacij proti Nemčiji. Važna je tudi ugotovitev rajhovske vlade, s katero priznava, da predstavlja nedotakljivost Belgije skupen interes za zapadne velesile. Prav tako pa izjavlja nemška vlada svojo pripravljenost, da po zgledu francoske in britanske vlade podpre Belgijo, če bi postala cilj kakšnega napada ali vpada. Belgijska vlada pa izraža v svoji noti zadovoljstvo radi berlinskih zagotovil izražajoč berlinski vladi svojo največjo zahvalo.

Tako se je zgodilo nekaj, kar je Hitler namigoval že 30. januarja. V Parizu in Londonu so sprejeli poročilo o tem pomembnem dogodku z vidnim zadovoljstvom, saj ostane Belgija v smislu zagotovil belgijskih državljanov še nadalje zvesta Društvu narodov in saj se s takšnim korakom oblikuje v itak vznemirjeni Evropi mirovno razpoloženje in znosnejše stanje.

V ozadju tega dogodka so seveda tudi specialna prizadevanja belgijske vlade in zlasti belgijskega zunanega ministra Spaaka, ki je po strankarski pripadnosti socialist in ki mu je s tem uspelo, da zadá Degrellevemu že itak močno zrahljanemu in razkrajajočemu se reksizmu nov udarec in mu s tem izbije iz rok vso izdatno konjunkturo, ki jo je mogel imeti Degrelle spričo svojih germanofilskih, po notranje-političnih vidikih pretehtanih težnjah in pa znanih koketiranj s flamskim delom belgijskega naroda. Nedvomno je Belgija s tem rešila demokracijo v svoji zemlji in preprečila možnosti nepredvidenih preokretov, ki bi mogli biti posledica morebitne reksistične zavlade v Belgiji.

Drugi dogodek, ki je vsaj nekoliko in za trenutke razpršil temna politična obzorja, pa je poslednja koncesija, ki sta jo dali pariška in angleška vlada Italiji s tem, da sta, kakor se glasijo informacije, pripravljene, da se v smislu predloga, ki vsebuje odgovor rimske vlade na znano angleško francosko demaršo v Rimu ob Mussolinijevem obisku v Nemčiji, obravnava vprašanje prostovoljcev v londonskem nevtralnem odboru. V Parizu so zasnovali novo potezo v tej diplomatski borbi s tem, da pristaja Francija na kratko zasedanje londonskega odbora in da se obravnava vprašanje prostovoljcev, vendar pa naj se skoro istočasno sestane po pariški in londonski vladi predlagana konferenca treh, ki naj razpravlja o sredozemskih problemih, predvsem pa o vprašanju balearskega otočja, po katerem imajo v Rimu precejšnje skomine.

Seveda niso izključena kakšna preseženja, ki bi utegnili na novo zatemniti evropska obzorja, saj prihajajo poročila o novih velikih intenzivnih italijanskih transportih vojnega materiala za generala Franca v Španiji in saj se šujejo tudi vesti, da se Francija ne bo zadovoljila z otvoritvijo pirenejskih meja, da bo pozvala pod orožje nekoliko letnikov vojnih obveznikov, če bi diplomatska prizadevanja ostala brezuspešna in če bi Italija z letališča v Sarzani na Sardiniji

Wallstreet epicenter borznih potresov po vsem svetu

PRAGA, 14. oktobra. Tukajšnja borza je imela svoj novi »črni« turek. Obiskovalcev borze se je lotilo silno razburjenje. V splošnem prevladuje mnenje, da obstajajo vzroki novih padcev na borzi v inozemski psihozi, ki je nastala radi mednarodnega političnega položaja po Rooseveltovem govoru in ki je v paničnem razpoloženju povzročila nove katastrofe na vseh svetovnih borzah v valu, ki je izšel iz Wallstreeta skozi vsa središča svetovnega gospodarstva.

Protifašistični monstre proces v Rimu

RIM, 14. oktobra. Tukaj se je pričel pred izrednim sodiščem za zaščito države monstre proces proti 14 mladeničem iz Milana, ki so obtoženi, da so stvorili tajno organizacijo antifašističnih skupin z namenom, da se zruši obstoječe režimsko stanje v Italiji. Najmlajši med obtoženci je star 22 let. Obtoženi zatrjujejo svojo nedolžnost.

12. decembra volitve v Rusiji

MOSKVA, 14. oktobra. Na podlagi sklepa osmega izrednega sovjetskega kongresa in na podlagi člena 72 določb o volitvah v vrhovni svet sovjetske unije, je sklenil osrednji izvršni odbor sovjetske unije, da določi te volitve na 12. december 1937 in da se prične volilna borba za te volitve drugo polovico oktobra 1937.

Nemčija ustanavlja ministere za kolonije - brez kolonij

BERLIN, 14. oktobra. Tukaj se bo v najkrajšem času ustanovila centrala za kolonije, ki bo pozneje verjetno pretvorjena v ministertvo za kolonije. Zatrjuje se, da bo vodstvo omenjene centrale prevzel von Ribbentrop.

Francija in Anglija zasedeta Minorca?

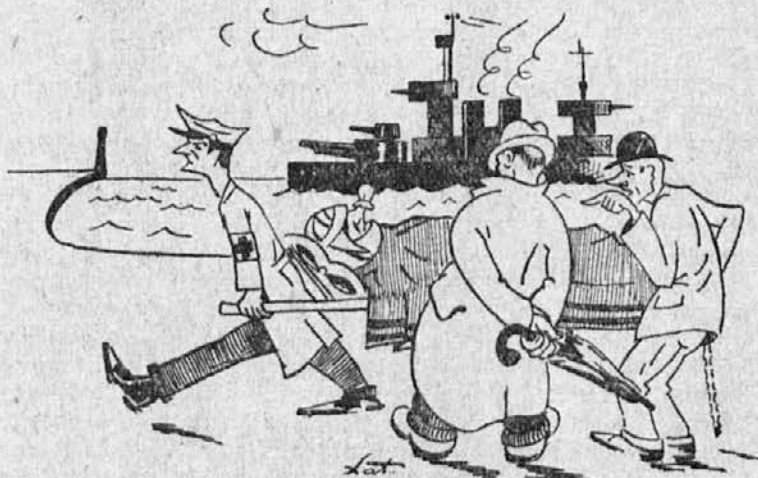
LONDON, 14. oktobra. DNB poroča: »Evening Standard« trdi, da se je tekom izmenjave misli med Francijo in Veliko Britanijo iz gotove strani pojavila sugestija, naj Francija in Velika Britanija zasedeta otok Minorca, tako da bi se na ta način preprečila italijanska okupacija tega otoka.

56.767 padlih Kitajcev

TOKIO, 14. oktobra. Službeno poročilo japonskega vojnega ministrstva navaja pomembne številke o kitajskih izgubah v Šanghaju. Število kitajskih mrtvev od 22. avgusta do 5. oktobra t. l. se računa na 56.767.

TOKIO, 14. oktobra. Reuter poroča:

Španki posli

Zdi se, da se je tudi ta vmešaval v neko nevmesavanje. (Iz »Ošiš, ježa«.)

znova pošiljala bombnike s transporti bomb na balearsko otočje.

Tudi iz Londona prihajajo nepacifistični glasovi. Senzacija posebne vrste je članek slovitnega publicista Vernona Bartilla v liberalnem listu »News Chronicle« pod

naslovom »Obtožujem!«, v katerem ostro napada britansko vlado radi njenega kunktatorstva in radi njenega cincarstva od abesinske vojne sem, ki da je kvarno britanskemu prestižu in slovesu.

Socialni obzornik

Za 40-urni delovni teden! V Pragi je bilo te dni 81. zasedanje upravnega sveta Mednarodnega urada dela, ki mu je predsedoval topot angleški delegat Leggett. Na dnevnem redu so bila važna in pereča vprašanja obrtnih in industrijskih šol, zavarovanje obolelih delavcev, pokojninsko zavarovanje, delovni odnosi itd. Vsi delegati upravnega sveta so se bavili s problemom izboljšanja zaposlitvenega stanja in sklenili, da to delo čim bolj pospešijo za končno doseglo ratifikacije vseh mednarodnih določb, zlasti pri onih vladah, ki tega doslej še niso storile. Na letošnjem zasedanju v Pragi se je z 20:6 glasovom izglasoval sklep, da bo mednarodna konferenca na svojem prvem zasedanju (v letu 1938) razpravljala o skrajšanem 40-urnem delovnem tednu. Ta konferenca bo sklicana 2. junija 1938 in bodo medtem prejele vse vlade posebne resolucije, do katerih bodo lahko zavzele svoja stališča. Zdi se, da bo moralo vprašanje 40-urnega delovnega tedna prebroditi še mnoge zapreke na poti do svojega končnega uresničenja. Na banketu, ki ga je priredil na čast delegatom češkoslovaški ministrski predsednik dr. Hodža, je sam Hodža v svojem govoru podčrtal neprekinjeno delo Mednarodnega urada dela, ki je stalno na braniku za pravice delovnega ljudstva in ki skuša urediti predvsem gospodarske in delovne prilike in odnose. Potrebno je zjamčenje ravnotežja med gospodarskimi in socialnimi interesi odnosno zjamčenje realizma v javnem in zasebnem gospodarstvu. To je naloga svetovne demokracije, vse delo pa mora sloneti na kompromisu vseh, ki so na tem problemu zainteresirani.

V Belgiji imajo po zakonu iz leta 1936 tudi nameščenci pravico do plačanega dopusta. Poleg tega ima vsak nameščenec, kadar potuje na dopust, primeren popust na železnicah.

Nedotakljivost bolezenskih podpor in nezdolnih rent. Podpore, ki pripadajo zavarovanemu članu ali svojeci zaradi boleznih, so nedotakljive; izplačati se morajo le upravičenemu članu. Nedopustno je, da bi urad ali tretja oseba (n. pr. upnik člana) povzročila zaplenitev ali zastavitve podpore. Tudi je nedopustno zakonite podpore kompenzirati s kako drugo terjatvijo. Vse tozadevne pogodbe so pravno neveljavne. Le v enem primeru dopušča zakon, da se zakonita podpora ne izplača članom, pač pa tretji osebi. To je v primeru, ako zavarovani član za čas boleznih dobiva pri svojem delodajalcu stanovanje in popolno oskrbo. V tem primeru se sme denarna podpora namesto zavarovanemu članu izplačati delodajalcu. To pa samo s pristankom zavarovanega člana. V primeru, da ima član pravico do dvojne hranarine, se sme ena hranarina izplačati naravnost zdravniku, ki ga je zdravil, in pa za zdravila lekarni, drugi del pa se mora brezpogojno izplačati članu. Nezdolna renta se ne sme odstopiti drugemu, se ne sme zastaviti, niti ne zarubiti in tudi ne kompenzirati, to je zamenjati s kakim drugim ponesrečenčevim dolgom. Izjeme tvorijo le oni primeri, kjer je ponesrečenec po zakonu dolžan s svojimi dohodki vzdrževati sorodnika. Tu imajo sorodniki pravico, da zaščeje rento, ako bi jih ponesrečenec zapustil in prenehal vzdrževati. Ako bi ponesrečenec bodisi z delodajalcem, bodisi z drugo osebo sklenil tako pogodbo, s katero se odreka delno ali v celoti nezdolnih renti, ki mu po zakonu pripada, je taka pogodba brez vsake pravne veljave.

Polecki

Nova nevarnost

Neki ljubljanski list piše: »Novi načrt zakona o samoupravnih hranilnicah je naletel v vsej Sloveniji na enoten odpor. Ta načrt nikakor ne kaže, da bi hotela naša gospodarska politika kreniti na drugo pot. Tudi v tem načrtu se jasno vidi tendenca, forsirati na vso moč državne privilegijane denarne zavode. Zlasti se to vidi v določbi, da bi smele hranilnice nalagati samo 20 odstotkov svojih hranilnih vlog v dolgoročno posojila in da se smejo dajati posojila le v domači in sosedni občini. To pa pomeni na eni strani, da bi se ustavila na mali vsa stavbna delavnost v Sloveniji, na drugi strani pa novo koncentracijo slovenskega denarja v državnih denarnih zavodih, od koder, kakor vemo, zasebnik denarja dobiti ne more. Ako bi se ta načrt uveljavil, bi stali v Sloveniji pred novo gospodarsko krizo, ki bi bila umetno povzročena.«

Pr' mej'

»Kmetijski list« piše v št. 40: »Cvetke najboljšega katoliškega dnevnika. Mislim, da smem povedati tudi jaz, ko je bilo nekaterim drugim dovoljeno. »Novine Slovenske Krajine« namreč pišejo: »Varujte se one nekatoliške miselnosti, ki oznanja neko svojevrstno, polovičarsko krščanstvo in ki jo zastopa pri nas 'Dom in svet'. Zadnji dogodki v bližini 'Doma in sveta' so jasno pokazali, kam ta miselnost pelje.« Torej, zdaj pa vam, koliko je utra bila! Polno krščanstvo zastopajo samo tisti listi, ki pišejo o velikolaških senatorjih in komunističnih kmetih, vsi drugi pa, najsi bodo še tako katoliški, so nekrščanski. Pr' mej', to si bom zapomnil in povedal vsem in povsod, kakor pridem.«

Afriški zamerčki

»Del. politika« z dne 13. okt. poroča: »Spomin na koroški plebiscit. Preteklo nedeljo, ob obletnici koroškega plebiscita, se je vršila spominna svečanost tudi v Mariboru. Prof. Šedivy je ogorčeno obsodil zatiranje slovenske narodne manjšine po avstrijskem »katoliškem« režimu, ki ima zmisel za pomoč afriškim zamerčkom, ne pa tudi za kulturne težnje slovenskega naroda, katerega jezik je vsaj toliko vreden kot latinščina, ki jo mu vsiljujejo. »Slovenec« s svečanostjo ni bil zadovoljen, ker so govorniki govorili na dolgo in široko, da zborovalci niso mogli prisostvovati maši za padle v koroških bojih.«

V naša slovenska lista »Večernik«

»Čeni ama!«

Najnevarnejša japonska tajna zveza

Hirota, ki ima tudi svojo besedo pri »Črnem zmaju«.

Leta 1934 je šanghajski list, ki ga združujejo Amerikanci — vse časnike v Šanghaju plačujejo posamezne države, ki so tam zainteresirane, zasebnih časniških lastnikov pa tam sploh ni — prinesel vest, da je bil današnji japonski ministrski predsednik Hirota član »Črnega zmaja«. List je hotel s to vestjo škodovati ugledu napadenega odličnika. Hirota pa tega niti najmanj ni smatral za sramoto, ampak je mirno priznal, da je tej zvezi zares pripadal. Leta 1904—5 je bil član tega kluba. Člani so bili tudi njegov minister za zunanje zadeve Arita, nedavni moskovski poslanik Ota in poslednji japonski poslanik v Berlinu.

Znano je strastno japonsko domoljubje, od karakirja do torpeda za posameznega človeka in mikadove podobice, ki jo je nekdo z lastno krvjo naslikal. To ima svoje korenine v religioznem razumevanju pojma »donaovina«. »Črni zmaj« je »organizirana višja rodoljubna služba, in japonsko carstvo ima v njem nevarno orožje proti vsem svojim nasprotnikom.«

Osnovala sta ga Uisida in Tolama leta 1901. Zdaj je Tolamovo ime postalo skoraj sveto in na stotine legend je v zvezi z osebnostjo tega majnega človeka z dolgo belo brado, ki z zadovoljnim nasmehom goji svoje vrtnice, obenem pa zapoveduje vojski šestdeset tisoč mož, ki ga slepo ubogajo.

Napačno bi bilo, če bi hoteli »Črnega zmaja« primerjati z »Dixieme Bureau«

ali z Gestapom. To je domoljubna združba, ki se bavi z vohunštvom ravno tako kakor z gospodarskim izvozom in z brigo za dijake. V tej združbi so

general; in duhovniki, pa tudi mali trgovci in gejeje.

Mreža njenih zastopnikov obsega in oklepa kraljevsko palačo prav tako kakor ribiške kože na Sahalinu. Narodni cilj tega kluba je utopističen in zelo, zelo oddaljen: na azijski celni — Azija Azijcem pod japonskim vodstvom, na morju japonska nadvlada tja do avstralskih obal. O teh načrtih vedno po malem doznavamo iz sodnih obravnav, ki se vršijo zdaj v Novi Zelandiji, v katerih nastopajo trgovci z japonskim porcelanom, japonski kuharji ali po videzu nepomembni in neznatni »slučajni vohuni«; za vse te se pred sodiščem dokaže, da so člani »Črnega zmaja«. Značilno je delovanje »Črnega zmaja« pri »pripravah, da postane kakšna tuja država ali dežela zrela za napad.«

Že davno, preden izbruhne vojni spor radi določenega ozemlja, ga zasedejo člani »Črnega zmaja«, jemljejo kmetijska posestva v zakup, kupujejo brivnice, podkupujejo železniške uradnike, zasedajo učiteljska mesta; kjer pa pride do odpora, preganja ta združba svoje nasprotnike z brezobzirnim nasiljem.

Ko je po zasedbi Mandžurije zbujala in držila japonski tek še Notranja Mongolija, so začeli s pritskom na mongolske kneze, ki so imeli vodilna mesta. Princa Vana je zlasti čar premagal, tri drugi mongolski plemiči pa so se uprli in so

Poljske novice

Na Dravskem polju gori. V Zgornjih Jablanah, občina Cirkovce, je na gospodarskem posloju posestnika Flugašta Jožefa na nepojasnjen način izbruhnil požar. Vse poslopje je pogorelo. Požar je uničil tudi vse poljske pridelke in gospodarsko orodje. Škoda znaša približno din 70.000. — Drugi nepojasnjeni požar pa je izbruhnil v Šikolah, ko je pri posestnici Mariji Veranič pogorelo gospodarsko poslopje in znaša škoda 12.000 din.

Vlomilci v gostilni. V minuli noči je neznan storilec vlomil skozi okno v gostilniške prostore posestnice Zel Marije v Staršah na Dravskem polju. Tat je iz nezaklenjene omare pokradel razno blago oziroma obleko v skupni vrednosti Din 2.000.—.

!epo uspela predstava. V torek 12. t. m. je bila v tukajšnjem gledališču otvoritve-

eden za drugim pomrli septembra in oktobra leta 1936 pod skrivnostnimi okoliščinami, ki še niso pojasnjene.

Eden najpomembnejših članov »Črnega zmaja« je

general Doihara.

ki mu je pri poslednjih dogodkih poverjena posebna vloga. Podrejen mu ni samo oddelek »Črnega zmaja« za Kitajsko, ampak še važnejša vloga v vročem obmejnem ozemlju, odkoder izhaja glavno delovanje proti Sovjetski zvezi. Delo tega kluba pa se po njegovem načelnem načrtu razteza tudi na Indijo, japonske agente so zasačili celo v Palestini, kamor so prišli od Perzijskega zaliva. »Črni zmaj« je imel zelo veliko agentov tudi v Abesiniji in ob Rdečem morju, posebno še med italijansko-abesinsko vojno.

Doihara, neugnani pobornik japonskega vohunstva.

na predstava nove gledališke sezone z vpriporitvijo Krajnčevega »Skednja«. Lepi scenični domisleki, homogeno podajanje, posrečena prizorjalna zamisel, pritegnitev dobrih moči, vse to je pripomoglo k lepemu uspehu, kar je nedvomno zasluga režiserja J. Borka, ki se mu bo, upajmo dosreči, da nam s svojo pobudnostjo in večjo roko, o čemer priča torkova otvoritvena predstava, ustvari v Ptujju stalno gledališče, ki bo v svojem poslanstvu lahko vršilo pomembne nacionalno kulturne naloge. Režiserju J. Borku in vsem sodelujočim igralcem ter igralkam čast in priznanje. Krstni ter otvoritveni predstavi je prisostvoval tudi avtor »Skednja« J. Krajnc.

Med zdravnikl.

Prvi zdravnik: »Preteklo noč sem bil petkrat zbujen iz spanja!«

Drugi zdravnik: »Zakaj si pa ne potrošiš postelje s »Zacherlinom«?«

† JOSIP SINKO :

Moji spomini

(Sličice iz slovenskih narodnih bojev pred in med vojno).

To Underrainovo nasilstvo je razburilo celi ormoški okraj. Po dogovoru sem za 7. maja 1903. sklical shod županov in svetovalcev ormoškega okraja. Zastopane so bile vse občine, bilo nas je nad 50 zastopnikov občin. Povabil sem tudi nekatere druge odlične slovenske može. To je izvedel okr. glavar in zopet me je klical. Vprašal me je, če je res, da so se shoda tudi privatne osebe udeležile. Potrdil sem mu s pripombo, da sem na shod tudi naše može-veljake vabil, brez vabila pa vstop ni bil nikomur dovoljen. »Dobro,« mi pravi, »vi kot sklicatelj boste kaznovani.« Toda grožnje ni izvršil, pač pa je nekaterim županom radi odklanjanja nemških dopisov z globami (50 K) žugal, vendar je tudi tu ostalo samo pri grožnjah.

Drugi županski shod je bil 29. dec. 1904. in tretji 8. febr. 1906. Na teh shodih zbrani župani, svetovalci in odborniki so terjali slovensko dopisovanje oblasti občinam, zahtevali dvojezične napise na uradih in železnici ter izključevanje postaj v slovenskem jeziku. Sklenjena je bila tudi izdaja prepotrebne poslovnika za slovenske župane. Nemškonacionalni »Grazer Tagblatt« je takrat smešil naše sklepe in pisal med drugim: »Der Bürgermeister von Polstrau hört schon den Zug slowenisch pfeifen« (»Središki župan že čuje, kako vlak po slovensko žvižga«). Na prvem shodu je bila tudi izrečena zaupnica našim poslancem.

Na shodu 8. febr. 1906. je bilo sklenjeno, da se ustanovi županska zveza za ormoški okraj. Osnutek pravil je prinesel na shod takratni urednik celjske »Domovine« Vekoslav Spindler, ki ga je sestavil skupno s

celjskimi narodnjaki. Pripravljalni odbor je 5. marca 1906. predložil pravila »Zveze županov in svetovalcev ormoškega okraja« namestništvu v Gradcu v potrditev. Toda pravila so bila z odlokom od 28. marca 1906. »kot nezakonita in krivična po svojem smotru« zavrnjena. Predružačili smo jih in v drugič predložili. Pa tudi takšna niso ugajala in z motivacijo, da »si zveza prvsvoja merodajno avtoriteto nad občinami«, so nam bila zopet zavrnjena. Vprašal sem naše takratne poslance za svet. Eden je bil užaljen, da ga nismo takoj spočetka obvestili o naši nameri, drugi ni odgovoril, le dr. Ploj se je zanimal za stvar. Pisal mi je, da nima upanja na uspeh, ker v Gradcu ne bodo svojega mnenja spremenili, boje se takšne zveze, dasi v pravih ni ničesar, kar bi bilo »staatsgefährlich«. Predložimo jih naj v tretjič, in ko bo prišla odklonitev, mu naj pošljemo ves material, on bo sestavil ugovor na ministrstvo in eventualno potem še na državno sodišče. Vložili smo pravila v tretjič, in namestništvo jih je s pripombo, da bi »povzročila zveza motenje obstoječe ureditve samoupravnih občin« zopet odklonilo. Sestavili smo ugovor na ministrstvo ter ga poslali dr. Ploju v pregled, nato ga pa z njegovimi dostavki odposlali in dr. Ploja o tem obvestili. Toda rešitve nismo dočakali.

Dr. Ploj je dosegel, da se poznejši okr. glavarji in druga oblastva niso več slovenskih vlog branili, da so jih tudi slovenski reševali in da je okrajni komisar (referent za ormoški okraj) bil tudi slovensčine več, dokler ni nesrečni domači razdor posegel tudi v našo stvar. Nekaj slovenski (klerikalni) list je osmešil naše županske shode, osumil mene, da hlepim po načelstvu okr. zastopa itd. Oblasti so hitro zavohale, da ni več sloge med nami in dobili smo zopet nemške uradnike. Nekoč sem prišel k glavarju in ko sem svoje uradne posle obavil, mu rečem, da moram še k referentu baronu N. Glavar mi pravi, da baron skoro gotovo ne bo

v uradu, ker se seli v Maribor. Ventar grem v pisarno in ga tudi najdem. Poslovim se in se mu za njegovo podporo v uradnih zadevah zahvalim. On pa mi pravi: »Vi niste meni hvale dolžni, pač pa jaz vam. Vaša trmoglavost je kriva, da sem se naučil slovenski uradovati. Zdaj sem vesel, da znam, četudi ne tako, kakor bi rad.« Bil je Nemeč, dopisoval in reševal je sprva vse v nemščini, jaz pa sem vračal vse nemške dopise. Najel si je učitelja za slovensčino in se je v kratkem toliko privadil, da je navadne zadeve kratko slovenski reševal.

L. 1906. se je vršila mesto umrlega Žičkarja volitev poslanca iz pete kurije za dunajski parlament. Cela Spodnja Štajerska je volila enega poslanca. Radi kandidature je bil shod zaupnikov v Celju. Predsedoval je poslanec prof. Robič, ki je žugal, da vsi slovenski poslanci odložijo svoje mandate, če ne volimo dr. Korošca.

Proti takšni samovladi se je uprla nacionalna napredna javnost in pričela s pripravami za ustanovitev napredne slovenske stranke, zlasti kot profitež proti štajercijanstvu, ki je takrat pod krinko naprednjaštva močno pridobivalo tla. Novinar Vekoslav Spindler je v knjižici »Štajerski Slovenci, kaj hočemo?« formuliral nacionalno-, socialno-, gospodarsko- in kulturno-politični program, ki sem ga poleg nekaterih drugih tudi jaz podpisal. Knjižico smo razposlali zaupnikom po celem slovenskem Štajerskem, in 30. sept. 1906. se je vršilo v Celju ustanovno zborovanje Narodne stranke za Štajersko, se je sklenila ustanovitev strankinega glasila »Narodni List« in se je izvolilo strankino vodstvo z g. dr. Vekoslavom Kukovcem kot predsednikom, midva z žalskim županom Sircem pa sva bila podpredsednika vse do svetovne vojne, ki je zadušila strankino delo in njeno glasilo.

(Dalje.)

Milan Kajč:

Šamo

Krčmarjev travnik se je začel tik za vaškim pokopališčem. Dan je bil vroč, ko so fantje in dekleta obračali seno. Od časa do časa so si sposodili šama, da je šlo delo laže od rok. Šamov drobn obraz z obilnim rdečim nosom se je le zaničljivo smehljaj; ni se mu zdelo vredno odgovarjati, in tudi ljubilo se mu ni. Prejšnji dan je bil sušil brez srajce in sonce ga je neusmiljeno opalilo po grbastem hrbtu. Njegovi gibi so bili okorni in drobne oči so komajda pogledovale iz jamic. Še ni bilo dvanajst, ko je del rasohe na ramo in jo sredi zbadljivk odkuril z dolgimi koraki.

»Nevihata bo, pa je boljše, da se prej najem, da kmalu zopet začnem z delom,« je pojasnil gospodinji, ki je pravkar stopila iz kuhinje.

»Prav,« je prikimala. Šamo je imel protekcijo. Nekaj radi svojih sivih las in grbe, pa tudi ker je bil revež, prepuščen zasmehovanju vaše dece in neslanim šalam odraslih. Naslonil je rasohe ob zid in prisedel k šoferju, ki je za mizo, — katera je stala poleg pred hišo — čital časopis. Poštar in financ, ki sta bila prav tako kakor šofer tukaj abonirana, še nista prišla, zato se Šamo ni bilo bati, da je komu napoti.

»Mokri bomo,« je rekel s svojim debelim glasom in se odhkrkal. Šofer pa se je le zaničljivo nasmehnil.

»Kam pa gledaš; na jugu je res oblačno, pa oblaki pridejo od severa, z Goričkega.«

Šamo se je zdela ta razlaga nepotrebna. Njegove oči so bile očitno drugje. »Ste jih videli zjutraj?« je vprašujoče pogledal šoferja.

»Koga?«
»No, transport; trideset voz je bilo. Vse gre zdaj v Nemčijo. Celo potnih listov je v Lendavi zmanjkalo, da je moral nečje v Zagreb ponje, z motorjem, mi je Ferenc pravil.«

Ferenc je bil cestar, oziroma njegov pomočnik. Na kolecih je vozil vegasto škatljo in vanjo zbiral posušene odpadke. Zraven pa je neutrudno ponavljal: »Preljubo veselje, o kje si doma?« Včasih je tudi govoril po angleško. Tega se je naučil v Ameriki. — Ko se je vračal, mu je nekdo ukradel ves denar, dvajsetletni zaslužek, in potlej se mu je omračil um. S Šamom pa sta se le še kaj pomevila, saj ju je družila ista usoda. Šamo, — tako so ga nazivali ljudje mesto Samuel — je bil prej bogat trgovec, Žid, ki pa je osemnajstega leta, ko je denar izgubil vrednost, izgubil vse premoženje. V obupu je začel piti in to v taki meri, da naposled ni bilo velike razlike med njim in podcestarjem Ferencem.

»Škoda, da sem prestar, da ne morem z njimi,« je menil proti šoferju, zavidajoč sezonske delavce. Potem pa so mu drobno obličje jele prepreati gube in mrtne oči so začele, da ga je šofer začuden pogledal.

»O, Bog,« se je radoval. »Kmalu grem tudi jaz na pot...«

»Zakaj se je tako veselil, Šamo?« se je nagnil k njemu šofer.

»Hej, lepo je na poti. Čakovec, Varaždin, Zagreb, pa še naprej, peš s palico v roki, to je življenje.«

»Gotovo ti zagrebški Židi pomagajo, da ti potem čez leto ni treba delati?«

»Kaj še, pri njih niti prositi ne smem. Pač pa na občinih. Po sedem deset dinarjev dobim ponekod in še jesti mi dajo, pa prenočišče.«

Medtem je priteknel na dvorišče rjav pes in se naglo dihajoč spustil kraj stopnice. Njegovo sopenje se je zmerom bolj umirjalo, pri vratih je bilo čuti razgovor deklet in fantov, ki so prihajali s travnika.

»E, gospon Šamo, vi pa tu sedite, ko se mi potimo,« ga je zbadlo dekle in si z rjavo lahtjo otrlo pot z obraza.

Šamo ji ni zameril, le smehljaj se je in mislil na svojo pot. Potem je vstal in sedel k dolgi mizi za služinčad. Vščipnil je dekle kraj sebe in začel zajemati juho in prigrizovati kruh ter govedino. K pogrnjenju mizi kraj šoferja pa sta prisedla blede poštar in nato rejeni, rdečelični financ; cmokanje in zvenčanje žlic je vse krepkeje polnilo soparno opoldansko ozračje. Včasih je potegnil veter, da so zanihale zelene veje odevelih akacij, tvoreč mejo

Mariborske in okoljske novice

Ob svežem grobu A. Turka. Ginljivo in uročno je bilo poslednje slovo od pretrano umrlega vpokojenega železničarja Alojzija Turka, ki so ga pretekli torka na njegovi poslednji poti pospremili njegovi številni prijatelji, znanci in Sokoli. Med odličniki se je udeležil njegovega pogreba tudi bivši mestni načelnik dr. F. Lipold. Vrlemu narodnjaku in Sokolu, ki je bil v krogu drage mu družine vzoren, skrben, plemenit oče, naj bo domača zemlja lahka. Spomin nanj bo živel trajno med nami.

Odlikovani. V nedeljo dne 10. oktobra 1937 je na slovesen način in s prisrčnim nagovorom izročil višji svetnik Štukelj kot zastopnik pošne direkcije odlikovanja z Najvišjega mesta za vestno, dolgoletno in požrtvovalno službovanje v pošni, telegrafski in telefonski stroki in sicer red sv. Save V. stopnje višjima kontrolorjema Beletu Štefanu in Zablachanu Valentinu, zlati kolajni pa poštnima poduradnikoma Bauman Vinku in Šajni Franu.

Zadnja pot sreskega načelnika dr. Ipavica. Ob številni udeležbi pokojnikovih znancev in sorodnikov je bil večeraj popoldne pogreb blagopok. sreskega načelnika dr. M. Ipavica. Tople, prisrčne poslovljne besede sta mu spregovorila ob grobu ravn. dr. Josip Tomišek v imenu Zveze protituberkuloznih lig, šolski nadzornik Alt pa v imenu tuk. krajevnega odbora Protituberkulozne lige, katerega dolgoletni, zaslužni predsednik je bil pokojni dr. Ipavica.

Smrtna kosa. Na Tezmem je umrl v starosti 61 let živši redar Bučinek Janez. Na Vojašniškem trgu 2 je preminila v častiljivi starosti 74 let zasebnica Heine Jožefa. Preostalim žalujočim naše iskreno sočutje!

Brivci. Dne 23. oktobra ob 11. uri popoldne se vrši v pisarni šole za rezervne peš. oficirje v Mariboru prva javna licitacija za oddajo brivnice v zakup. Natančnejši pogoji so razvidni med uradnimi urami v pisarni šole za rez. peš. oficirje, vojašnica Kralja Petra.

Ljudska univerza v Mariboru priredi v petek proslavo sedemdesetletnice znamenitega češkega pesnika Petra Bezruča. Predaval bo pisatelj A. Debenak in pokazal njegovo značilno pesem o narodnem in socialnem trpljenju šlezjskih Čehov. Pesnikovo besedo bo recital v originalu g. Drly, v slovenskem prevodu g. Vičar. — Naslednje predavanje bo v ponedeljek, dne 18. oktobra. Predaval bo znani predavatelj, lektor ruskega jezika dr. N. Preobraženski, o Maksimu Gorkem.

Nočno lekarniško službo imata ta teden Vidmarjeva in Savostova lekarna.

med dvoriščem gostilničarjevim in grofovskim parkom. Opoldanski zvon je utihnil, ko je bilo čuti drsajoče stopinje in enolično mrmranje zmerom razločnejše.

»Hvaljen bodi Jezus Kristus!«
Berač se je spustil na zadnjo stopnico, njegova molitev, za katero se nihče od poslov in mize abonentov ni zmenil, je zamirala, kakor je bilo prej zamiralo sopenje rjavodlakeža, ki je zdaj dremal poleg berača.

Šamo je od časa do časa pogledal k njemu, obraz se mu je zmrčil. Bližajoči se trenutki sreče, ko bo šel na pot, so zdaj izgubili svoj pomen in zavedal se je ostro, da ni nič boljši od berača, ki tam na stopnici čaka, da bo kateremu izmed poslov ostalo kaj na krožniku.

Tistega večera, potem ko so spravili se-o, se je Šamo v obupu napil. Zjutraj, ko se je malce iztrezil, se je preoblekel — tako je bil oblečen le v nedeljo in če je šel na pot — poiskal je popotno palico in se odpravil.

»Zakaj naj bi se obesil,« je modroval, »ko je pa svet širok in nikomur ne morem biti napoti! Kaj zato, če sem imel nekoč kodrate črne lase, da me je vsakdo rad pogledal in me je imela rada žena in deca, ki so me potem, ko sem čez noč postal berač, vsi zapustili. Bog z njimi!«

In šel je na pot z novim upanjem. Le popotna palica mu je bila tovariš.

Uredništvo in uprava »Večernika« in tuk. podružnice »Jutra« imata odslej samo telefonsko številko 24-55 (ne več 24-40).

Koles. in motoc. klub »Perun«, sekcija Pobrežje, vabi cenj. občinstvo in vsa bratska in prijateljska društva na veliko sportno akademijo, ki bo v soboto, dne 16. okt. 1937 ob pol 21. v Renčljevi dvorani na Pobrežju. Za obilno udeležbo prosil odbor.

Český klub. V petek ob 8. zvečer priredi Ljudska univerza predavanje o našem liričnem pesniku Petru Bezruču, s katero prireditelji se bomo pridružili proslavam 70letnice tega popularnega pesnika na Čehoslovaškem. Izkažimo jubilarantu zasluženo spoštovanje z obilnim obiskom! Odbor.

Soboto, nedeljo v mali kazinski dvoran pri pogrnjenih mizah poslovljni koncert Zaharofil.

Društvo »Nanos« vlnudno vabi cenjeno občinstvo, vsa kulturna in narodno-obrambna društva na trgatveno prireditel 16. oktobra ob 20. uri v Narodnem domu. Vstopnina samo din 6.— v predprodaji.

Narodna odbrana priredi v nedeljo dne 17. t. m. svojo redno tombolo v korist nove šole pri Sv. Treh Kraljih nad Maribergom, ko bo med srečne dobitnike razdeljenih nič manj kakor 20 tombolskih dobitkov. Priporočamo, da vsak po možnosti seže po tombolskih kartah in žrtvuje mal prispevek za naše obmeine šole.

Posetite mednarodno lovsko razstavo v Berlinu s posebnim vlakom »Putnika« od 7. do 16. novembra. Vožnja, stanovanje in zajutrak le Din 1575.— Prospekti, informacije in prijave pri »Putniku« Maribor-Celje-Ptuj. Izkoristite edinstveno priliko! Prijavite se takoj!

Zalna seja Protituberkulozne lige v Mariboru, ki je nenadoma zgubila svojega zaslužnega predsednika g. dr. Marka Ipavca, bo v petek, 15. t. m. ob 18. uri v društvenem lokalu. Odborniki se naj udeležijo zalne seje polnoštevilno!

Izlet v Marijzell zasiguran! Od 16. do 17. oktobra prireja »Putnik« izlet z modernim avtokarom v Marijzell. Na razpolago je še par mest! Prijave se sprejemajo najkasneje do petka opoldne pri »Putniku«.

Kako bo z vremenom. Dunajska vremenska napoved za danes pravi, da bo najbrže po večini jasno, jutranja megla, ponekod še slana, temperatura e bo poligoma dvignila.

Šahovski boljše... V kavarni Central je bil sinoči brzoturnir, ki ga je priredil Mariborski šahovski klub. Rezultati so bili naslednji: 1. inž. Prek 10 in pol točk, 2. dr. Gabrovšek 10, 3. in 4. dr. Krulc in prof. Stupan, 5. Kukovec 9, 6. Mešiček 8, 7. in 8. prof. Silla in Bien 6 in pol, 9. Mišura 6, 10. Krajnc 5, 11. Kobler 4 in pol, 12. Radoljš 3, 13. inž. Sotošek 2 in 14. Beziak 1 točko. Splošni klubski turnir Mariborskega šahovskega kluba bo prihodnji teden.

Zima prihaja... Sedaj, ko je na vidiku zima, se množijo tudi tatvine zimskih plaščev. Danes ponoči je izginil cariniku Radovanu Mejšiloviču iz Gornjega Cmureka 600 dinarjev vreden zimski plašč, in sicer iz avtomobila izpred neke gostilne na Aleksandrovi cesti. Policija sedaj storilca zasleduje.

Po 4 mesecih je opazila tatvino zasebnica Marija Slikova, stanujoča na Koroski cesti 74. Prijavila je namreč policiji, da ji je njena služkinja, ki je bila pred 4 mesec odpuščena, ukradla 700 dinarjev gotovine ter nekaj starih avstrijskih kron. Za služkinjo sedaj poizveduje policija.

Vlom v trgovino. Doslej še neznan in neizsledeni zlikovci so vdrlj v trgovino Josipa Silovška v Škalah ter odnesli razno špecerijsko blago v skupni vrednosti okoli 4000 dinarjev. Zadevo sedaj razčiščujejo orožniki.

Hudobnež.

V parku sedi stara devica z mladim gospodom na isti klpi: »Nebeško je sedeti tu v prosti naravi z vami, nad nama pa se jasno nebo prijazno smehlja!«

Gospod: »Ljudje, ki naju vidijo, se tudi smehljajo.«

Kaditi in vendar imeti bleščečo belo zobe!

Zoprna zobna prevlaka, ki nastane pri močnem kajenju, se da odstraniti zelo preprosto.

Zjutraj kot prvo, očistite si temeljito svoje zobe s Chlorodontom. Chlorodont, ta prijetno osvežujoča zobna pasta, osnaži s svojo izredno čistilnostjo celo orumenele zobe, da so bleščečo beli in odstrani zoprno in škodljivo zobno prevlako.

Zvečer kot zadnje, očistite si brez-pogojno predno greste spat ostanke jedil izmed zob, s tem da jih še enkrat temeljito očistite z zobno pasto Chlorodont.

Peneči ali ne peneči se Chlorodont, obe kvaliteti sta enako dobri. Domači proizvod.

Zadostuje ako le trikrat vbrizgnemo Chlorodontovo ustno vodo v kozarec in že se poveča osvežujoči učinek redne zobenega nege s Chlorodontom.

Kino

Kino Unior: Veseli dunajski film »Silvia in njen šofer«. Olga Čehova, Gusti Huber, Wolf Retty, Leo Slezak.

Narodna gledališče

Četrtek, 14. oktobra ob 20. uri: »Marija Stuart«, Red B.

Petek, 15. oktobra: Zaprtó.

Sobota, 16. oktobra ob 20. uri: »Najboljša ideja tete Olge«, Red D.

Nedelja, 17. oktobra ob 20. uri: »Trije vaški svetniki«, Znižane cene.

Premiera »Sodnika Zalamejskega« v Kovičevi režiji in v povsem novi opremi bo konec prihodnjega tedna. Najvidnejše vloge igrajo Kovič Pavel, Košuta in Grom. Nastopi pa skoro ves dramski ansambel in številni statisti.

Pobrežki utrinki

Prejeli smo: Ugledno uredništvo! Zadnjič ste prinesli v Vašem cenj. listu, ki se v našem obširnem Pobrežju, ki šteje po trditvi novega g. župana nad 6000 duš, zelo mnogo čita, ker prinaša iz tega predmestnega zaselja razne zanimive novice, apel davkoplačevalcev iz Zrkovske ceste radi neznosnega stanja iste. Kakor da se izvestni krogi norčujejo iz občnanov, je ta apel ostal »bob ob stenov«. Najbolj frekventirana cesta sliči ob času deževja azijskim močvirjem. Številni delavci in delavke, stotine otrok osnovne šole, ki leži v tej sloviti ulici (četudi se imenuje »cesta«), so poleg svojih učiteljev izpostavljeni »blagodejnemu« škropljenju tovarniških avtomobilov, tovornih in osebnih. Tu je tvornica svile K. Thoma s par sto učenci; tod prehodi dnevno po štirikrat več sto delavcev tvornice Hunter, Rosner, Mautner itd, iz Melja, ker stanujejo na Pobrežju... In kadar je kak pogreb? Teh pa je na Pobrežju menda dovolj?! Edino komunikacijsko sredstvo je brod, ki vozi, kakor se mu zljubi, vprašanje graditve mosta pa je padlo v Dravo... Ko je »državno« krmilo naše »pobreške republike« prevzela nova oseba, je nastal nov problem: »Kako priti iz luže?« Prejšnji g. Matija Volk se je trudil, kar se je dalo in nikdar ni bilo treba take kritike, a sedanji »guverner pobreške republike« nas je zapeljal iz Volkove luže, ki je še nekako bila znosna, v pravcato mlako in močvirje... Ironija usode je namreč, da je baš pobreška občina največji dobavitelj gramozja za Maribor in okolico, za lastno občino pa nima drugega ko rečni prodec. Struganje blata proti dravskemu nabrežju, ki je tik ceste, pa se pušča v nemar. — Drugo pa napišite sami, kadar pridete semkaj in Vas poškopri eden od 5 motociklov, 6 tovornih avtomobilov in 10 osebnih avtodivjakov od nog do glave, ne izvzemši obraz! 200 kolesarjev dnevno pa kar izpuscite. — Učitelj, učiteljice, starši v imenu otrok.«

Pri mesarju.

Ženska: »Prosim, dajte mi za pet dinarjev odpadkov. Pa prav veliko mi jih dajte, jih bomo imeli za našega psa!«

Mesar: »Obžalujem, danes jih pa nimam.«

Ženska: »Škoda! Vsi smo se že tako veselili nanje!«

Zadnje telefonične vesti

Dr. Stojadinović prispel v London

LONDON, 14. oktobra. Jugoslovenski ministrski predsednik in zunanji minister dr. Stojadinović, ki je sinoči odpotoval iz Pariza, je danes dopoldne prispel v London, kjer namerava ostati dva dni. Na kolodvoru ga je pozdravilo osebje jugoslovenskega poslaništva. Tekom dopoldneva je obiskal dr. Stojadinović zunanje ministra Edena in druge člane angleške vlade. Danes popoldne pa bo dr. Stojadinovića sprejel ministrski predsednik Chamberlain. Na čast jugoslovenskemu ministrskemu predsedniku bo danes popoldne v prostorih našega poslaništva intimen obed, ki mu bo prisostvoval tudi zunanji minister Eden. Zvečer pa bo priredila angleška vlada banket. Kakor se doznavajo, bo ministrski predsednik dr. Stojadinović tekom svojega dvodnevnega bivanja v Londonu stopil v stike z angleškimi državniki ter se z njimi porazgovoril o mednarodni situaciji. Ob tej priliki naj se tudi naveže na stiki glede trgovinskih odnošajev med Jugoslavijo in Veliko Britanijo.

Pariz hoče proste roke!

PARIZ, 14. oktobra. V zvezi z večerajšnje popoldansko sejo ožjega ministrskega sveta se doznavajo, da se je vlada postavila na stališče, da je treba storiti vse, da se reši problem tujih prostovoljcev v Španiji. Kakor se doznavajo jemlje angleška vlada načelno na znanje italijansko zahtevo, da se razčisti španski problem v okviru londonskega nevtralnostnega odbora, vendar pa zahteva Pariz, da prične odbor takoj z delom. Francoska vlada se nagiblje k mnenju, da se mora predhodno doseči sporazum glede sporazuma med šestimi silami. V gotovem roku naj bi posamezne sile precizirale svoja načelna stališča v španskem vprašanju. Če pa ne bi bilo mogoče doseči predhodnega sporazuma, potem mora pariška vlada smatrati, da so v tem oziru odpadle vse obveznosti in da si mora pridržati popolnoma proste roke.

Kulturne beležke

Vodnikova družba izda sredi meseca novembra knjigo »Enaintrideset in eden« izpod peresa našega znanega višjega režiserja in profesorja Osipa Sesta. So to spomini vojnega ujetništva avtorja samega. Knjiga živahno pripoveduje zgodbe enaintrideset in enega, ki so v matuški Rusiji v mestu Rjazanu, brezpravni izgubljali svojo človeško obličje, blazine, umirali, sanjali in hrepeneli ter čakali... Ne odlašajte torej s pristopom v vrste Vodnikovcev. Javite takoj svoj pristop pri poverjeniku Vašega kraja, ali pa direktno pisarni Vodnikove družbe v Ljubljani, Knafličeva ulica 5.

Umetnostni teden v Mariboru, ki je živahno razgibal produktivne sile naših glasbenikov, književnikov in likovnih umetnikov, se je moral preložiti in bo najbrže v času od 14. do 20. novembra t. l.

Spartno gibanje

Poverjeničstvo sodniškega odbora v Mariboru (službeno). Za nedeljo 17. t. m. so določeni naslednji sodniki: Rapid I.—Že-

lezničar I. g. Kopic (g. Nemeč Fr.) po sporazumu. stranska sodnika gg. Klanjšček in Konič (Bizjak), Rapid—Železničar (rezerva) g. Peteln. Rapid—Železničar (juniorji) g. Bergant po sporazumu, ČSK—Gradjanski g. Jančič. Plenarni sestanek mariborskih saveznih sodnikov za mesec oktober bo v sredo 20. t. m. ob 20. uri pri »Zamorcu«. — Poverjenik.

Prvenstvena tekmo SK Mura : ISSK Maribor, ki se bo vršila v nedeljo 17. t. m. v Murski Koboti, bo sodil ljubljanski sodnik g. Vrhovnik.

Peckmueske novice

Trčila sta vlak in avtomobil. V torek ob poldnevni uri je krenil iz kolodvora osebni vlak proti Ljutomeru. Ko je privedel do ceste, ki gre proti Beltincem in križa žel. progo, je lokomotiva z vso močjo zadela v zadnji del velikega tovornega avtomobila, ki je prav ta hip vozil čez tračnice. Lokomotiva je zagrabila samo karoserijo in prevrnila avtomobil. Nesreča se je zgodila v sekundi. Zaboji, v katerih so bile kokoši in jajca, so popadali na cesto in v jarek. V avtomobilu je sedelo četvero ljudi, ki pa se jim ni nič zgodilo. Avtomobil je poškodovan samo v zadnjem delu in so polomljena stekla. Na kraj nesreče je prihitelo takoj mnogo ljudi. Do nesreče je prišlo radi tega, ker zapora ni bila spuščena.

Mazubeeške novice

Silen promet gre zadnje čase skozi naš trg. Z zadnjo katastrofo vuzeniškega mosta je bila prekinjena zveza med Muto in železniško postajo v Vuzenici. Muta kot industrijski center Dravske doline je morala sedaj ves svoj promet in transport preusmeriti na vuhreško postajo. Silni tovorni avtomobili, vozovi, pošta vozijo sedaj na Vuhred. Otvorjena je tudi nova avtomobilska zveza za osebni promet med Vuhredom in Muto. Ves ta promet gre skozi naš trg, ki je baš radi tega postal zelo živahen, nastala pa je tudi nevarnost prometnih nesreč večja.

Novice z Mueskega polja

Novo učiteljske moči na naših šolah. Z začetkom oktobra so na sledečih šolah našega sreza nastopile naslednje učne moči: Glavan Alojzij v Stanetincu, Čater Alojzija v Stogovcih, Ahtig Marija v Stogovcih, Urbanek Filomena v Železni gori, Šteblaj Majda v Kapeli, Klamer Matilda v Križevcih, Karo Pavla v Šafarskem. Učiteljice so povečini absolventkinje učiteljske šolskih sester v Škofji Loki. Po teh namestitvah je v srezu še vedno 20 nezasedenih mest.

Potujoča protiplinska razstava banske uprave prispe na kolodvor v Veržej 22. oktobra, 21. oktobra pa bo potujoča razstava ves dan v Ljutomeru, 27. oktobra pop. in 28. oktobra dop. v Križevcih, 23. oktobra popoldne in 29. okt. dopoldne v Slatini Radencih, 29. okt. bo razstava v Radgoni.

Licitacija poštne vožnje. Vožnjo pošte je na zadnji licitaciji prevzel g. Mesarič iz Razkrižja, ki bo za ceno 13.800 Din vozil pošto iz ljutomerskega kolodvora v Štrigovo in nazaj. G. Mesarič prevzame vožnjo s 1. dec. t. l.

Na planinah.

Turist: »Koliko stane mleko?«
Planšar: »Eh, kolikor hočete dati!« —
Turist mu ponudi 2 Din. — »Hvala; toda ali ga niste izpili dve čaši?«

O tem in onem

Ženin 85 let, nevesta 50 let

V Šibeniku sta se poročila včeraj 85-letni Anton Kolent in 50-letna Blaziat. Na številna vprašanja, ki so jih naslovili radovedni prebivalci Šibenika na mladoporočenca, sta oba izjavila, da sta se poročila izključno iz velike ljubezni, ki je plamtela že delj časa med obema in ki ju je končno privedla do zakonske zveze.

Bosanske in črnogorske planine v snegu

Prvi letošnji sneg je kril vrhove bosanskih in črnogorskih gor. Sneg je padal včeraj ves dan in je njegova bela odeja segla celo na Trebevič nad Sarajevom. Radi tega zgodnjega letošnjega snega je temperatura znatno padla, sarajevska polja in travnike je preko noči pokrila slana.

Razjarjeni kmetje linčali slaboumneža

V vas Črni potok v bližini Petrinje je dospel nepoznan človek, ki je medpotoma srečal šletnega dečka Dušana Došena, ki se je igral pred hišo. Dvignil ga je kvišku in ga pričel obdelavati z nožem. Otrok je kričal na vse pretege, tako da so prihiteli domačini pred hišo, kjer se jim je nudil strašen prizor. Otrok se je v poslednjih izdihih in ves krvav boril s smrtjo. Neznavec se je po izvršenem zločinu umaknil v bližnji gozd. Razjarjeni kmetje so jo ubrali za njim in ga slednjič ulovili ter ga na licu mesta linčali. Nesrečnega otroka so prepegljali v bližnjo bolnišnico, kjer je kmalu zatem izdihnil, medtem ko je zločinec, ki je bil najbrže slaboumen, podlegel udarcem razjarjenih kmetov. Identiteta zločinca še ni ugotovljena.

Letošnje poletje najbolj mokro!

Letošnje zelo deževno vreme kmalu ne najde v pogledu množine padavin primere v zadnjih desetih letih. Ko človek pregleduje meteorološke zapiseke od 1. 1926 naprej, zapazi, da je 1. 1937, ki še

ni končano, že mnoga leta prekosilo glede množine letnih padavin. Le dve leti izkazujejo zaenkrat višje padavine, pa takrat so tudi besnele hude nevihte in so se pojavljale velike jesenske povodni. Hudo leto je bilo leto 1926, nato pa še hujše 1933. V naslednjem objavljamo letni pregled, ki je prav poučen. Leto 1926 je bilo 1833.3 mm dežja, 1927: 1593.1 mm, 1928: 1399.6 mm, 1929: 1330 mm, 1930: 1665.8 mm, 1931: 1502.5 mm, 1932: 1300.5 mm, 1933: 2003.3 mm, 1934: 1783.8 mm, 1935: 1525.6 mm, 1936: 1569.5 mm. Iz tega pregleda je razvidno kako so bila nekatera leta revnejša na padavinah in suha, ko druga izkazujejo veliko množino dežja. Letos do konca septembra pa je že padlo 1719.6 mm dežja, kar je rekord, ki bo pač prekosil 1. 1926 in 1934. Meseca septembra je bilo 324.2 mm dežja.

Gospodarske beležke

Nov zakon o vinu. Ministrstvo za kmetijstvo je izdelalo načrt novega zakona o vinu, ki ga bodo obravnavali na eni prihodnjih sej ministrskega sveta. Novi zakon o vinu bo zamenjal dosedanji zakon iz leta 1929.

Trgovinska pogodba med Jugoslavijo in Nizozemsko je bila podaljšana do konca leta 1937.

413 milijonov kvintalov pšenice je znašala letošnja žetev v Evropi, napram 404 milijonom v letu 1936.

Ureditev plačilnega prometa z Italijo. Radi stalnega naraščanja našega aktivnega novega klirinskega salda v prometu z Italijo, ki je že prekoračil vsoto 20 milijonov lir, preko katere po juliskem sporazumu z Italijo ne bi smeli, se bo v Benetkah vršila konferenca med našo Narodno banko in rimskim institutom za plačilni promet z inozemstvom, na kateri bodo razpravljali o ukrepih, da se prepreči nadaljnje naraščanje omejenega salda.

Odgovor.

Hčerka: »In še to: Papa, moj ženin ne igra, ne zapravlja, ni lahkomišen.«
Oče: »Prav to. Ne maram ljudi, ki ničesar ne delajo.«

Razno

POSETITE DNEVNO »GRIC«
Rošpoh, vinska trgatav, domače kolone, sladki vinski mošt. 5816

KRANJSKE KLOBASE
zopet dnevno sveže na zalogi
A. Auderle, Gosposka 20
5757

BUČNO OLJE
novo, sveže mak, cele orehe
priporoča tovarna olja, Tabor-
ska ul. 7. ob mostu. 5819

Sobo odda

SOBO S ŠTEDILNIKOM
tako oddam. Koroška cesta
št. 67. 5812

SOBO
oddam sostanovalcu. Poseben
vhod. Korošičeva 8-1. 5818

Stanovanje

Veliko, lepo
SOBO Z MALO KUHINJO
oddam 15. novembra blizu nove
šole. Najemhina 300 Din.
Dopisi s člani družine pod
»Mansarda« na upravo lista,
5820

SOBO IN KUHINJO
oddam s 1. novembrom mali
družini. Smetanova 50. 5814

Službo dobi

SLIKARSKA POMOČNIKE
tako sprejem. Juteršnik,
Magdalenska 34. 5807

Iščem mlajšega
BRIVSKEGA POMOČNIKA
za stalno, z znanjem nemščine
Bogdanov, Nova vas. 5815

BLAGAJNICARKA
za kuhinjo v večji restavraciji
dobi službo takoj. Prošnje
z sliko je poslati na upravo
lista pod »Prvovrstna blagaj-
ničarka«. 5816

PRODAJALKO
sprejem. Naslov v upravi.
5805

KROJAŠKEGA POMOČNIKA
za velike kose sprejem. Ver-
donik, Gosposka 44. 5817

Pouk

NEMŠČINA
po hitri, lahki metodi. Uspeh
zajamčen. Tattenbachova 27-1,
srednja vrata. 5806

Blago za zavese nove vzorce

prinaša v bogati izbiri

Tekstilana Büdefeldt
Maribor, Gosposka ulica 14

BOTOT

Peneta

3 tubam
odgovarja
druge
paste

ker je zelo ekono-
mična v potrošnji.

D. PECHMAJON & CIE
ZEMUN

Skrivnosti

45

»Oče moj! Oče moj!« je prosil Leon in krčevito stiskal kaznjenceve roke.

Nesrečnež je zopet odprl oči in se zagledal v sina.

In v teh motnih očeh se je posvetil jasen blisk veselja.

Bil pa je samo kratek blisk, ki je takoj zopet ugasnil, ko je nesrečni mož zagledal krog sebe rdečkaste obleke svojih tovarišev kaznjencev.

Prijel se je za glavo in vzkliknil:
»Zakaj si to storil? Zakaj si to storil?«

»Nič slabega nisem storil,« je trdno odgovoril Leon. »Povedal sem samo ljudem, da ste moj oče.«

»Molči!«

»Zakaj vendar?«

»Sramotno je.«

»Ali mar niste nedolžni?«

»Kdo pa to verjame?«

»Jaz verjamem, oče, jaz verjamem.«

Vse svoje življenje se bom trudil, da vam vrnem dobro ime in prepričani bodite, da se mi bo posrečilo.«

»Ah,« je vzkliknil obupno, »prevzel si nalogo, ki ti bo ušla moči, s katero se boš zameril ljudem in še sam prišel ob dobro ime.«

»Kaj mi mar, samo da svoj cilj dosežem!«

»Ne boš ga dosegel.«

»Oče, trdno upam v človeško pravico, kakor upam v božjo ljubezen.«

Starec je prijel mladeniča za roko. Odvedel ga je nekaj korakov v stran, se nezaupano ozrl krog sebe in mu potem tiho dejal:

»Nekaj ti moram povedati. Poslušaj! Odkar sva se zadnjič videla, se je nekdo

skrival zanimal zame, pa do danes ne vem, zakaj in odkod ta skrb.«

»Kakšna skrb?« je vprašal Leon.

»Dobil sem nekaj pisem, ki so jim bile priložene manjše vsote denarja.«

»Kdo jih je pošiljal?«

»Ne vem.«

»Ali se ni nikdo podpisal?«

»Ne; samo v zadnjem mi je neznanec nekaj svetoval...«

»Kaj?«

»Naj ubežim.«

»To je morda samo zvijača.«

(Stedi.)